CULTURÀLIA

Número 9 CENTRE CULTURAL DE TÀRREGA Maig 1999

sumari

2 · Opinió
El mercat d'antiguitats
per *Gener Gonzalvo*

3 · 4 · Entrevista a
Josep Minguell
per *Carles Domingo*

5 · **Josep Minguell i les seves pintures murals al fresc del Teatre Ateneu**
per *Maurici Graus*

6 · **Urtx. Motivacions secretes**
per *Albert Villaró*

7 · **La Tàrrega cultural**
amb la nit literària de l'Institut d'Estudis Ilerdencs
per *Redacció Culturàlia*

8 · 9 · **Premsa local**
per *Josep Serra, Ramon Miró i Josep Bertran*

10 · **Mirades i percepcions**
per *Ermengol Puig*

11 · **Notícies de la Biblioteca**
per *Carme Asensio*

Teatre
Montserrat, Marta i Maria, de Josefina Altés i Campà
per *Miquel Millà*

12 · **Cara a Cara**
"La vida és bella" de Roberto Begnini
per *Francesc Gasull i J. B. Solé*

13 · **Les tertúlies del centre cultural**

14 · **1 any de Culturàlia**
per *Ricart*

Jocs tradicionals
per *Francesca Bardají*

15 · **El centre cultural:**
Excursions pel País Basc i per les masies de Tàrrega

16 · **Agenda-Humor**

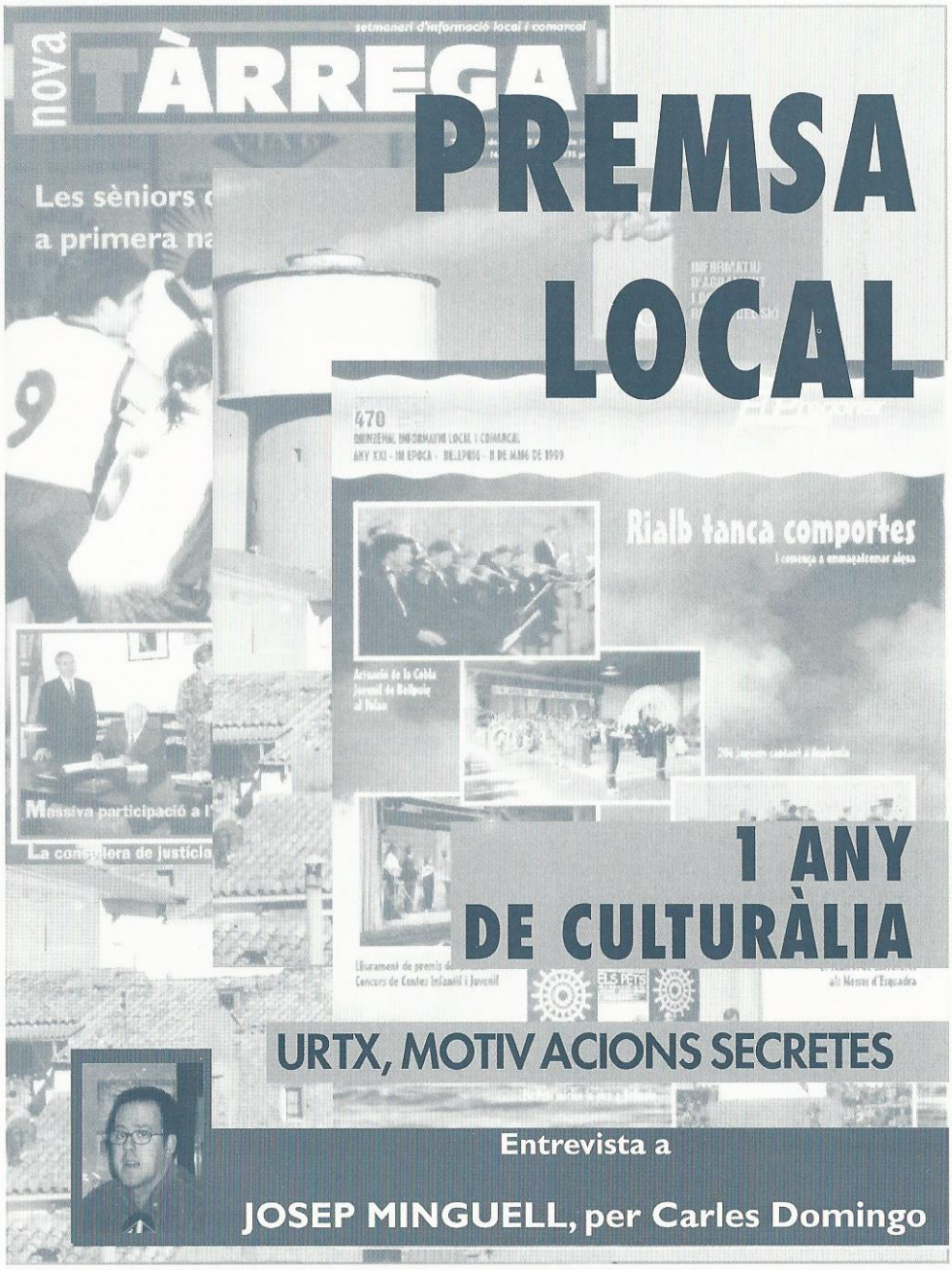

PREMSA LOCAL

1 ANY DE CULTURÀLIA

URTX, MOTIVACIONS SECRETES

Entrevista a

JOSEP MINGUELL, per Carles Domingo

Aquesta edició de CULTURÀLIA ha estat patrocinada per:

SUPERMERCATS ALDI

EL MERCAT D'ANTIGUITATS

D'uns anys ençà, se celebra a Tàrrega, mensualment, un mercat d'antiguitats i de les arts, en una lloable iniciativa del Centre Cultural de Tàrrega. Aquesta trobada mensual, sens dubte, ha impulsat el col·lecionisme de tot tipus a la nostra ciutat, i en aquests tercers dissabtes de mes, el carrer del Carme té una bona animació i ambientació amb munió de targarins encuriosits en les parades del venedors d'antiguitats: monedes, bitllets, segells, postals, programes de cinema, ceràmica, armes, pintura, ceràmiques, ferros forjats, llibres, revistes, goigs, etc.

Sens dubte que el col·leccionisme està de moda. En moltes ciutats de Catalunya (amb Barcelona al capdavant, i també a Tarragona, Igualada, Reus, Lleida, etc.) es fan manifestacions d'aquest tipus, i Tàrrega, un cop més, ha sigut capaç de crear i mantenir aquest mercat, que honora als qui li donen impuls i constància.

Tanmateix, la meva impressió és que fa un cert temps que el nostre mercat d'antiguitats està una mica estancat, i fins i tot diria que darrerament disminueixen el nombre de parades, tant en quantitat com en qualitat, a més de barrejar-s'hi personatges estranys algun «mag» curiós, venedors de CD, vídeos, heraldistes i altres elements estranys al col·leccionisme d'antiguitats.

Potser una de les causes d'aquesta davallada rau en el fet que són molts el qui miren, però que hi ha molt pocs compradors. Certament, el col·leccionisme no és una afició barata, i a cops cal invertir bastants diners per tal que venedors de qualitat s'apropin al nostre mercat. Si no venen, evidentment, no hi ha negoci, i acaben marxant. Això és el que passa, per exemple, en el sector del llibre vell, que és el que més i millor conec. Cada cop menys són les parades, a Tàrrega, que tinguin llibres de qualitat; gairebé només es troben volums de «saldo», o bé en mal estat, incomplets, etc. Una persona que, des dels inicis del mercat, venia mensualment a Tàrrega a vendre llibres de certa alçada em va confessar que ja no venia més perquè només li comprava llibres una sola persona, i sempre la mateixa.

La veritat és que no se m'acudeixen més idees per tal d'impulsar el nostre mercat. Cal, nogensmenys, estar alerta, perquè, per exemple, el de Lleida, que va començar amb modèstia, ha anat creixent d'una manera espectacular. Seria bo que el Centre Cultural de Tàrrega i els responsables de la seva secció de col·leccionisme obrissin un debat sobre aquest tema, perquè seria una llàstima que el nostre mercat anés morint. Potser un cicle de conferències sobre el col·leccionisme i les antiguitats seria una manera d'incentivar els targarins en aquesta parcel·la d'oci cultural. El que és clar és que cal promocionar una cultura del col·leccionisme de qualitat —que crec que Tàrrega encara no té, per manca de tradició—, i que, inevitablement, el bon col·leccionista d'antiguitats ha d'invertir-hi diners, per tal que el nostre mercat guanyi en alçada i en anomenada, i que per tant tingui assegurada la seva continuïtat. Si això s'aconsegueix, el nostre mercat d'antiguitats guanyarà en prestigi, i seran més els venedors i compradors que s'aproparan a la nostra ciutat, en un saludable intercanvi de productes culturals antics. En aquest punt, Tàrrega tindria una element més com a ciutat capdavantera i punt de referència en un àmbit de la cultura com és el de les antiguitats i el col·leccionisme.

Gener Gonzalvo i Bou

REVISTA *CULTURÀLIA* · Núm. 9 maig 1999
Direcció: Pep Vall
Consell de redacció: Joan Bernà, Jaume Espinagosa, Carles Domingo, Gener Gonzalvo, Josep M. Ricart
Col·laboradors: Carme Asensio, Maurici Graus, Noèlia Lardíez, Albert Villaró, Josep Serra, Ramon Miró, Josep Bertran, J. B. Solé, Ermengol Puig, Francesc Gasull, Francesca Bardají, Miquel Millà.
Edició: Centre Cultural de Tàrrega, C. de les Piques, 1 25300 Tàrrega
Disseny i realització: Central de Disseny Tàrrega SL

Els articles publicats a *Culturàlia* només reflecteixen el parer de qui els signa. El Consell de redacció de la revista es reserva el dret de publicar o no les cartes adreçades al director i de resumir-ne els continguts.

Dipòsit legal: L-1528 /98

Entrevista a

JOSEP MINGUELL

per Carles Domigo

Els orígens de l'art pictòric s'expliquen a través de manifestacions iconogràfiques de pintura mural. Aquesta tècnica pictòrica, que es troba estretament lligada amb l'arquitectura, compta avui amb molt pocs adeptes practicants. L'artista targarí Josep Minguell és un dels pocs que utilitza la pintura mural com a forma d'expressió artística. Per Josep Minguell "*el pintor muralista ha de seguir una actitud diferent: viure l'espai arquitectònic, equilibrar la seva creació amb l'encàrrec, considerar la permanència de la seva obra en el lloc on l'ha creada i la possibilitat i responsabilitat que el seu treball formi part del patrimoni d'aquest lloc*".

La seva particular forma d'entendre l'art passa perquè el públic es vegi implicat en les seves creacions i n'esdevingui protagonista, una concepció aquesta que el van dur un dia a ser un dels impulsors de genialitats com la Fira de l'Escultura al Carrer o la Fira del Teatre al Carrer, que van convulsionar la vida de la ciutat de Tàrrega la primera meitat dels anys 80.

L'opció de Josep Minguell per la pintura mural com a forma d'expressió artística va lligada a la teva forma de concebre l'art pictòric. En què consisteix?
Ja fa un temps que vaig prendre la decisió de deixar de banda la pintura de petit format que s'exposa a les galeries perquè aquest és un món massa tancat i que es mira massa el melic. El que jo buscava era una pintura que m'atorguès un contacte més directe amb el públic, una presència més viva i més activa. Una pintura que em permetès afrontar grans temes i que recuperès la capacitat d'emocionar i de transmetre sensacions, la fòrmula ha estat mitjançant la pintura mural, una tècnica lligada a l'arquitectura utilitzada ja en els orígens de la pintura i que jo he viscut molt d'aprop amb els treballs del meu pare.

Aquest gust per implicar directament el públic en les teves creacions és un dels trets que sempre han caracteritzat les teves intervencions tant en teatre com en pintura
Sí, efectivament. És una qüestió de lògica perquè l'art té sentit en el moment en què es converteix en una acció, quan hi ha el públic. Per si mateix l'art no té cap sentit, no és res. El públic t'ajuda a tancar la relació entre el que crea i el que rep, ja que s'estableix una relació biunívoca molt forta. Per mi l'art no és una cosa abstracta i aïllada, Ès creat en un determinat context social d'una determinada època, i això li atorga un impacte i una transcendència innegables entre el públic d'aquell moment.

Les teves obres connecten amb la gent i el lloc d'on se t'ha encarregat la pintura mural a través dels colors i del llenguatge bàsic dels símbols. Explica'ns el perque d'aquesta pràctica il·lustrativa?
La meva pintura reinvidica el simbolisme perquè estem en una cultura mancada de símbols, una cultura que viu exclussivament a base d'imatges, quan són els símbols els que permeten elaborar uns conceptes molt més amplis que les imatges i, en conseqüència, ajuden a perfilar les cultures.

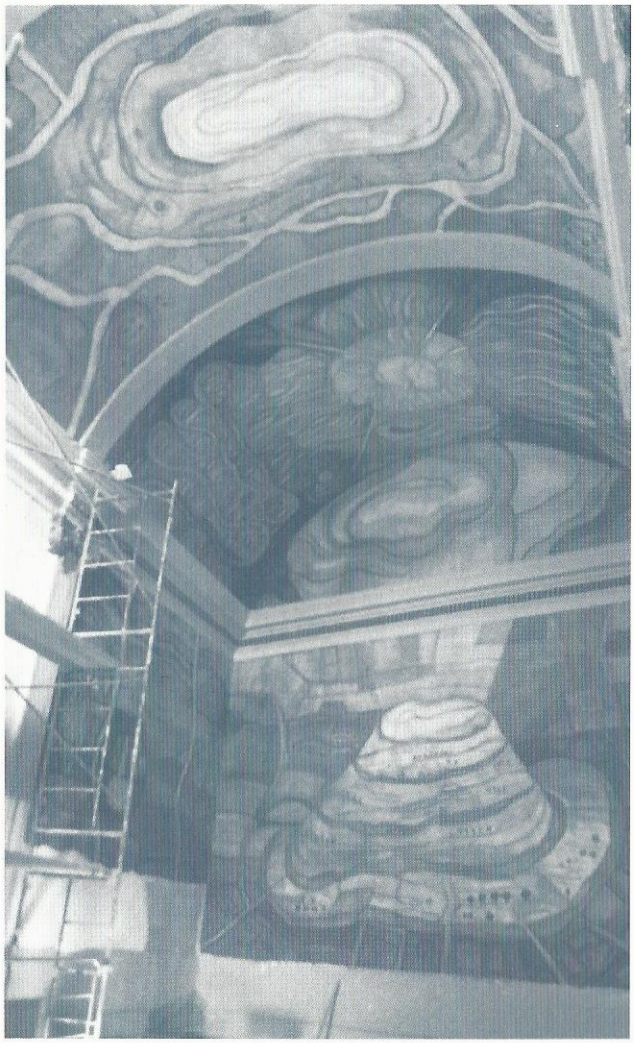

Abans de posar-te a pintar uns murs al fresc realitzes uns estudis preliminars i et documentes per revestir de contingut allò que vas a pintar. Sempre procedeixes de la mateixa manera?

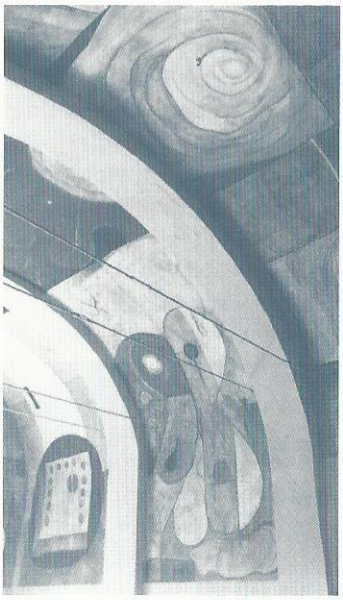

Sí, perque la pintura es pot interpretar en molts nivells. Davant d'uns murals un es pot quedar amb la sensació dels colors i la seva lluminositat, un altre captarà algunes imatges, i hi ha qui entrarà en un món de simbolisme que el pot conduir a diferents conceptes culturals. La pintura és una barreja de tot això, barreja de sensacions i emocions, que ocupa diferents nivells interpretatius.

És per això que en el moment d'afrontar un tema m'agrada fer-ho des de diferents òptiques: punt de vista emocional, de colors i de pensament cultural. Vull tenir totes aquestes referències clares en relació amb el tema que hauré de tractar en el mural. No m'agrada improvisar. Em documento per aprofundir en tota la densitat i la tradició històrica del camp temàtic que he de representar en el mural.

En el cas dels murals del vestíbul del Teatre Ateneu quines han estat les referències bibliogràfiques?

El teatre és un món que sempre m'ha interessat, l'he viscut i n'he vist molt. M'he valgut de literatura molt diversa, des de textos clàssics grecs sobre els orígens de l'art, els móns de les musses, textos sobre història de l'estètica al voltant del concepte de l'artista o textos de Grotowski per interpretar el fet teatral.

Sents especial predilecció per algun dels murals que has realitzat?

Jo no puc situar els meus murals en una escala de valors perquè són temes diferents realitzats en comunitats i contextos socials diferents, en arquitectures i espais específics de cada indret. Tots els murals que he realitzat m'han aportat experiències molt positives i m'han permès anar acumulant experiència i professionalitat en l'àmbit tècnic.

Quins projectes t'ocuparan de cara al futur?

En aquests moments estic pintant uns murals en una biblioteca de Barcelona, després estaré a Sort amb uns murals urbans ubicats als talussos del castell, i a l'agost exposaré a Carrara (Itàlia). També estic preparant un espectacle visual amb el grup Marduix que estrenarem al vestíbul del Teatre Ateneu la propera Fira del Teatre.

JOSEP MINGUELL

i les seves pintures murals al fresc del Teatre Ateneu

Diuen que la pintura és un mitjà de comunicació, un dels molts mitjans de comunicació que l'home ha utilitzat, i utilitza encara, per acostar-se als altres.

Amb aquesta idea creiem que el nostre jove i considerat artista Josep Minguell, va emprendre el difícil repte de realitzar el que pensem és el treball més ambiciós i compromés de la seva ja llarga trajectòria professional. Han estat gairebé quatre mesos de total dedicació a l'obra que, sens dubte, marcarà una fita molt important en la seva vida artística i també en la cultura targarina, al poder gaudir de forma i exposició permanent al vestíbul del teatre Ateneu, d'unes pintures murals al fresc que en diferents espais de les parets i sostre ocupen 180 metres quadrats i tenen el significat de les diferents activitats culturals que allí es poden portar a terme, segons ens va explicar el propi Josep en l'acte de presentació pública del procés del seu treball, que es va celebrar el passat dia 16 d'abril al mateix saló-teatre, il·lustrat per unes interessants diapositives.

Resulta del tot evident que el treball que ha fet Josep Minguell ha estat objecte d'un estudi madurat i meticulós, tant pel que fa a la temàtica i simbolisme de l'obra, com a la tècnica i aplicacions de colors càlids i suaus, que ens proporcionen una molt agradable contemplació del conjunt de l'obra, encara que per estar situada a una certa i obligada alçada fan necessari elevar la nostra visió, com és natural.

Hem de confessar que no ens ha sorprés gens la qualitat i característiques del treball conscient que ha fet en Josep a la seva ciutat, després dels antecedents i experiències molt positives dels realitzats a les esglésies dels pobles lleidatans de Cellés i Espluga Calba, i a la Facultat de medicina de Lleida, com els més destacats.

Fill i nét de pintors, en Josep és home que ha sabut assimilar amb éxits i exemplaritat familiar el mestratge del seu molt recordat pare, Jaume Minguell Miret, considerat com l'ártista més prestigiós de les terres de ponent en l'especialitat de pintures murals al fresc i gran professional del món artístic.

Les nostres més sinceres felicitacions a l'artista i bon amic Josep Minguell per l'obra que ens deixa feta, tot desitjant-li els èxits que la qualitat del seu treball mereix.

Maurici Graus

Urtx, motivacions secretes

ALBERT VILLARÓ

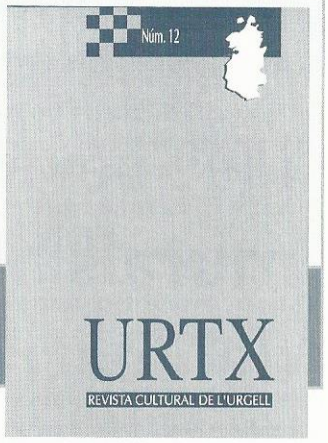

Presentació del núm. 12 d'*URTX*, a la Biblioteca de Tàrrega. Dia 22 d'abril de 1999. (Fotografia: Oriol Saula. Arxiu fotogràfic del Museu Comarcal de l'Urgell)

Fa ben poc que s'ha presentat en societat el número que fa dotze de la revista *Urtx*. Al llarg de deu anys, sense daltabaixos, sense sotracs, la revista ha anat fent el seu camí, i avui és ja un punt de referència ineludible a l'hora d'encarar-se a la realitat cultural de l'Urgell. Posats l'un al costat de l'altre, els dotze volums fan una fila formidable, formen una bateria d'arguments de treure's el barret. Són contundents, ben dissenyats, plens de ciència i rigor. Tothom hi pot trobar una font inesgotable de coneixements i utilitats sobre l'Urgell. ¿Què més es pot demanar?

Ara bé, una revista d'aquestes característiques no s'improvisa amb quatre articles recollits amb l'alegre concurs d'una colla de desvagats. Cal una motivació poderosa per aconseguir —i mantenir— la massa crítica humana necessària perquè la cosa funcioni. *Urtx* brilla amb llum pròpia enmig d'un panorama més aviat escarransit. A tot arreu hi ha gent que s'estima el país, investigadors capaços de treure les puces a la història. Furgant una mica més potser aconseguiríem formar a altres llocs un tàndem formidable com el que integren el Jaume i el Gener. Un consell de redacció ben greixat és difícil d'aplegar, però no impossible. Mineral en brut, n'hi ha a somalades per tot arreu.

¿I com és, us preguntareu, que no hi ha gaires revistes arreu que puguin comparar-se a *Urtx*?

Bona pregunta. Només cal donar un cop d'ull a les comarques veïnes per contemplar un panorama desolador. *Collegats*, la dels amics pallaresos, està tancada per vacances després de cinc preciosos volums. A la Seu n'hi va haver una, el *Salit*, del tot efímera: només tenim un trist —però meritori— número a les poselles. *Urgellia* és una altra història, que no s'explica sense alguna mena d'intervenció angèlica i (o) sobrenatural. A d'altres llocs, si fa no fa. Només un contingent demogràfic més que notable o la presència d'una universitat que catalitzi els esforços és capaç d'alterar el panorama general.

¿Per què *Urtx* és com és? ¿Quin és el secret de la seva existència, del seu èxit? Tinc una resposta possible: *Urtx* és una potentíssima generadora d'enveja. Estic segur que dotzenes i dotzenes de persones després de fullejar la col·lecció, es van tornant verds mica a mica. L'efecte els dura una bona estona, fins que desapareix, només deixant un petit rosec interior, sempre present. Que quedi clar que és una enveja de les sanes, sense malícia, una mescla a parts iguals de pena, admiració incondicional i sentiment de culpa. L'exemple d'*Urtx* ultrapassa la categoria d'exemple i arriba a convertir-se en una cosa molt millor: en un model.

Mal que ens pesi als envejosos...

LA TÀRREGA CULTURAL

AMB LA NIT LITERÀRIA DE L'INSTITUT D'ESTUDIS ILERDENCS

La nit literària del proppassat dia 30 d'abril, organitzada per l'Institut d'Estudis Ilerdencs en col·laboració amb l'Ajuntament de Tàrrega, el Consell Comarcal de l'Urgell i el Museu Comarcal de l'Urgell, fou una manifestació de com la ciutat sap acollir i gaudir d'esdeveniments culturals d'aital categoria.

Tàrrega pot exercir, sense cap mena de complexos, de capital cultural a les terres de Ponent perquè vibra i dóna sempre una resposta positiva als actes culturals.

Durant el segle XX la ciutat de Tàrrega ha anat agermanada del fet cultural. Les manifestacions culturals de tota mena han significat l'oxigenació sanguínia de les artèries que donen vitalitat a la societat targarina. La cultura estima Tàrrega perquè els targarins han sabut fer-se estimar per la cultura. A la nostra ciutat hi ha espai per a desenvolupar tant activitats de l'anomenada cultura oficial, com de les nombroses entitats privades, fins al treball continuat, fructífer i les genialitats dels nostrats creadors artístics i literaris.

Perquè la ciutadania targarina entén el fet cultural com quelcom imprescindible en les seves vides, la cultura té per sempre més carta de naturalesa a la capital de l'Urgell.

Quant a la nit literària repassarem molt succintament els trets més rellevants, ja que a la premsa targarina i lleidatana se'n va fer les oportunes cròniques.

A les sales nobles del Museu Comarcal de l'Urgell es va presentar el primer volum de l'obra poètica d'Anton Sala-Cornadó. L'obra fou glossada pels escriptors Josep Vallverdú i Carme Vidal. L'acte fou presidit per Frederic Gené, alcalde de Tàrrega, acompanyat pel regidor de Cultura, Joan Lluís Tous i el director de l'IEI, Josep Borrell.

A la nit, al restaurant La Granja, i sota la presidència de Josep Grau, president de la Diputació de Lleida, acompanyat del Coordinador de Cultura a Lleida, Francesc Vidal, el president d'Omnium Cultural a Lleida, Josep M. Forner i de les autoritats locals i comarcals, es lliuraren els premis Les Talúries a les millors obres de creació literària i l'Humbert Torres als novells creadors. El premi Les Talúries va recaure en Xavier Garcia per l'edició de l'*Epistolari de Manuel de Pedrolo* i Vidal Vidal per l'obra *La ciutat de l'oblit*. L'Humbert Torres fou adjudicat als joves col·laboradors del diari *Segre*: Gemma Casamajó, Emili Baldellou i Eduard Roure. Des de la revista *Culturàlia* els felicitem i els desitgem sort i que continuïn amb el seu treball literari.

Instantània de la Nit Literària a les sales nobles del Museu Comarcal de l'Urgell. Presentació de l'*Obra Poètica*, d'Anton Sala-Cornadó. Dia 30 d'abril (Fotografia: Oriol Saula. Arxiu fotogràfic del Museu Comarcal de l'Urgell)

Redacció de *Culturàlia*

PREMSA

CINQUANTA CINC ANYS DE *NOVA TÀRREGA*

Josep Serra Teixidó

Cinquanta cinc anys són molts anys de participar a *NOVA TÀRREGA*. Des de les primeres, en la secció d'esports, fins a les darreres en "Tafanejant l'arxiu", són milers de col·laboracions. I ara comença a cansar. Què ha passat en aquests cinquanta cinc anys? Tota una història. Perqué, vulgueu o no, *NOVA TÀRREGA* ha estat el portaveu de les inquietuds del nostre poble.

Tot ha evolucionat d'acord amb els temps. Només cal veure la diferència que hi ha en la informació de l'any 1944 al 50, amb la dels anys 60-70, i sobretot el canvi experimentat a partir del 1976. I és que res tenia a veure amb la *NOVA TÀRREGA* dels primers anys. Són els temps del canvi imposat per la democràcia. El setmanari s'ha tornat més obert, més plural, i això s'ha demostrat amb una gran diversitat d'opinions. En el transcurs del anys *NOVA TARREGA* ha seguit la vida ciutadana a través dels temes més diversos. Les cartes al director, per exemple, han estat bon exponent de les diferents opinions que han estimulat els quefers ciutadans. Han estat una bona aportació ciutadana al setmanari.

setmanari d'informació local i comarcal

nova ÀRREGA

Les sèniors del Club Natació, a primera nacional

Cap de setmana de victòries i ascensos per als clubs esportius de la ciutat

La lleva del biberó celebra el retrobament anual a Tàrrega

Massiva participació a l'homenatge a Roca Sastre

La consellera de justícia reitera que Tàrrega tindrà el jutjat

Podríem dir que el setmanari ha passat per tots els ingredents de la impremta. Des de la composició manual, a la mecànica, a l'ordinador i a la fotocomposició. En el darrers anys la evolució de la tecnologia ha estat fascinant. Impensable. I d'això se n'ha gaudit *NOVA TARREGA* passant de les 12/14 pàgines del començament a les 48/52 actuals.

És difícil imaginar ara les dificultats amb què es feia el setmanari en els primers anys, quan les col·laboracions i els reportatges eren intemporals. La majoria passats de data, perquè no hi havia més actualitat que la imposada per la notícia de la setmana, que eren els resultats de fútbol, les notes breus, els avisos municipals, o les crítiques de cinema.
Durant molts anys el setmanari havia estat un complement de la indústria gráfica de F. Camps Calmet. Era un treball més dels que es produïen en aquella casa i naturalment no s'hi podia dedicar tot el temps que era necessari. Per això durant els primers temps aparegué com una mena de servei a la ciutat i poc més.
Ara els temps han canviat i el setmanari també. Les noves tècniques han aconseguit que les planes de *NOVA TÀRREGA* siguin portaveu de reportatges actuals, les notícies apareguin en el seu moment i l'actualitat estigui present en les informacions setmanals. I és que el setmanari s'ha professionalitzat, com no podia ser d'altra manera.
En el decurs dels anys hi ha hagut temps difícils com es pot suposar. Han estat centenars els col·laboradors que han passat per les planes del setmanari. Uns segueixen vius, altres per desgràcia, han passat a millor vida. Els noms de: Dr. Maymó, P. Gimpera, P. Rubiol, R. Gomá, A. Bonastre, J. M. Andreu, F. Camps Calmet, R. Novell, G. Satorres, J. M. Segarra Malla, J. M. Vidal Sastre, etc. per recordar només els més coneguts. Tots ens han deixat en aquest llarg camí de cinquanta cinc anys. I això dol.

Així mateix quan va desaparèixer la casa matriu, el setmanari va estar també a punt de desaparèixer. Només un inconscient esperit de revolució va donar ànims per seguir la trajectòria empresa feia tants anys. No podia deixar d'existir un mitjà que ja portava quaranta anys a l'esquena. Eren ja massa anys per deixar-ho anar tot en orris. I van sorgir noves idees, noves estructures, professionalitzant-lo per tirar endavant el que fins ara ha estat *NOVA TÀRREGA*.

Amb nous responsables s'està posant el setmanari en una fita com mai no havia aconseguit.

LES NOSTRES REVISTES LOCALS I COMARCALS

Ramon Miró

Les revistes que trobem a l'Urgell amb més continuïtat no són locals ni comarcals en exclusivitat. Són revistes que es troben assentades en una població, però que a l'hora abracen un àmbit de notícies i de col·laboradors que en podríem dir subcomarcal si respectessin aquests límits, però que ni són noticiaris de la comarca oficial ni troben atur en els límits oficials. En base a la població d'assentament, intenten generar/reflectir un focus d'influència a l'entorn.

La història de cada una de les nostres revistes comarcals —per entendre'ns, un cop precisats els matisos— és una història ben diversa, i costaria de trobar una tipologia que pogués descriure-les i explicar-ne l'aparició i la continuïtat d'una manera uniforme. Al primer cop d'ull ens adonem d'aquesta diversitat i decidim abandonar la dèria taxonòmica més pròpia de la biologia que no pas de la sociologia.

Una impremta, una agència de notícies, la tossudesa d'una persona o d'un grup de persones, pot explicar l'aparició d'una revista d'aquest tipus; l'existència d'un bon nombre de subscriptors n'assegura la continuïtat; el canvi o la pèrdua d'al-

gun dels suports bàsics n'explica variacions radicals o fins i tot la desaparició.

Alhora, els grups de direcció o redacció de les revistes esdevenen sovint promotors d'altres iniciatives culturals a l'àmbit immediat d'influència: exposicions, taules rodones, concursos, conferències, presentacions, etc.

I també poden generar suplements de temàtica més específica: separates d'alguns treballs d'història fetes per *Nova Tàrrega*; pàgines centrals estil fulletó que després se separen i s'enquadernen a part, com fa *Sió*; quadernets independents que recullen estudis d'història, com fa *El Pregoner de l'Urgell.*

Més enllà d'alguns posicionaments ideològics que puguem trobar en alguns editorials, pocs i no excloents, les revistes acullen una mica el que poden, allò que es genera, i poca cosa queda fora. Hi caben els autocontentaments i les crítiques, els discursos normatius i els escrits dissidents o alternatius.

Amb una perspectiva d'anys, hom descobreix la importància d'haver existit una revista. Proporciona un o més punts de vista sobre els fets i esdevé una font d'informació força important. A nivell individual, és un activador de records en bona competència amb la millor línia proustiana, especialment d'ençà que la fotografia hi ha trobat un espai destacat com a reportatge.

LA REVISTA *SIÓ* D'AGRAMUNT

Josep Bertran

Des de fa 35 anys, sense fallar ni un sol mes al carrer, es publica a Agramunt la revista *SIÓ*, un mensual d'informació local i comarcal que va ser fundat per una colla d'agramuntins inquiets per la cultura amb l'aixopluc de l'Ajuntament que n'és el titular de la capçalera. Fins l'arribada de la democràcia el funcionament de *SIÓ* va ser un xic peculiar perquè malgrat estar gestionat per una colla de gent aliena a l'Ajuntament, i majoritàriament contrària al Règim, el seu director, per imperatiu legal, n'era l'alcalde de la Vila.

Aquesta dualitat va obligar a mantenir un tarannà dialogant, obert, comprensiu i possibilista que ha marcat la trajectòria de la revista. Des de les primeres eleccions municipals, l'any 1977, *SIÓ* es desvincula totalment de l'Ajuntament i es gestiona a través d'un col·lectiu de redactors a qui se cedeix la capçalera de la revista mantenint-ne, però, la propietat municipal.

Exceptuant períodes molt curts, la revista no ha tingut mai un director. Durant algun temps hi hagué una direcció compartida entre tres redactors, però des de fa molts anys la responsabilitat de la publicació recau, per a bé i per a mal, en el conjunt de la redacció formada per una desena de persones. També compta amb una colla de col·laboradors fixos i altres d'esporàdics.

Actualment *SIÓ* viu un dels seus moments més dolços. Amb una tirada de 1.100 exemplars, la majoria subscripcions, i amb un coixí publicitari estable que li permet treure al carrer números amb una mitiana de 68 pàgines, amb quatre, a tot color. Des de fa més de 10 anys també es publiquen sèries de col·leccionables sobre temes locals que després s'editen en forma de llibre. Fins ara se n'han publicat sis amb temes tan variats com la *Guerra Civil a Agramunt, Un segle de vida musical a Agrumunt, Els torrons i la xocolata: "una dolça tradició; El cinema i el teatre a Agranunt; Jocs dels infants a Agramunt* i *L'Agricultura i els pagesos d'Agramunt.*

El finançament de la revista es fa a través de les subscripcions i vendes; la publicitat i les subvencions de la Generalitat i la Diputació. L'Ajuntament fa alguna aportació esporàdica per ajudar a despeses extraordinàries. Cap dels redactors ni col·laboradors cobra per la seva feina. Les despeses són les d'impressió, amb una molt bona qualitat, i les d'administració i distribució.

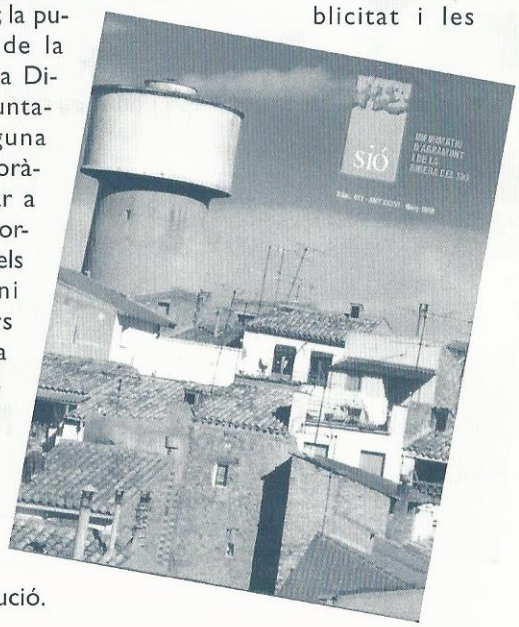

El contingut de la revista és local, tant per la informació com per l'opinió encara que també es publiquen temes d'opinió (de tipus més general). L'Ajuntament hi té una secció fixa com també alguns partits polítics. *SIÓ* també és una mena de butlletí de les entitats i associacions locals que hi publiquen les informacions que creuen convenients.

MIRADES I PERCEPCIONS

CULTURA (I)

Ermengol Puig i Tàpies

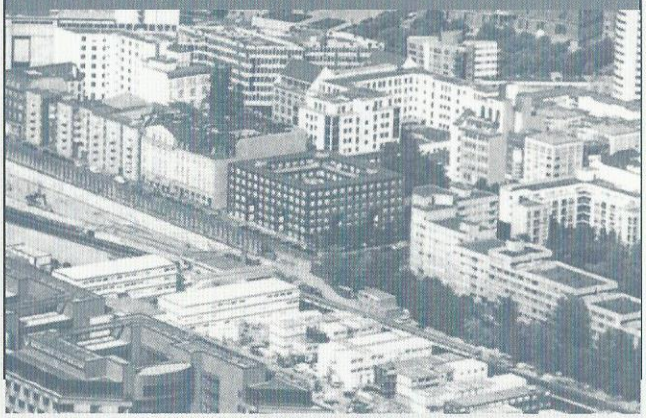

La imminència d'un nou segle invita a fer prospeccions cap a escenaris de futur. En aquesta col·laboració, i en succesives, consideraré alguns aspectes de la cultura actual; aquells que crec que es projectaran cap al segle vinent.

La cultura, com tantes coses vitals, és una mena d'enigma que, tot i saber la impossibilitat de desentranyar-la, s'hi ha de recórrer una i altra vegada. Totes les aproximacions que s'hi fan són diferents perquè, curiosament, es poden fer a partir de les opcions i de les accions culturals que cadascú practica. Les definicions de cultura són inacabables. Van des de definir-la com el conjunt de valors i punts de referència globals que subsisteixen del passat, fins a altres acepcions més poca cosa i a vegades, fins i tot, grotesques, que centren la cultura en simples espectacles folklòrics o en romàntiques enyorances del passat. A les acaballes del segle XX encara trobem gent interessada a no voler comptabilitzar com a elements culturals de ple dret conceptes tan transcendents com: cinema, ciència, urbanisme, ràdio, televisió...

Crec que la cultura essencialment és un conjunt de pràctiques socials. La humanitat, tota societat i comunitat, té la necessitat d'estructurar un sistema de referències simbòliques i significatives. Alguns agents n'han de ser els creadors i aquests signes, que són cohesionadors, s'han de difondre. M'alineo amb aquells que consideren que la cultura s'estructura en dos grans apartats que s'impliquen i es sustenten mútuament. Un és el vessant antropològic que coincideix amb la idea hegeliana que cultura és tot allò que cada grup humà assumeix i segrega. És sinònim de civilització. El segon aspecte és més disciplinari, actiu i restrictiu, ja que la paraula cultura es fa correspondre amb la definició de tot tipus de producció creativa i amb l'acció de la seva transmissió.

La cultura actual, la d'aquest final de segle, crec que no es pot desmarcar de la forta crisi que ha patit la modernitat. L'inexorable desgast del temps i l'entelèquia del racionalisme l'han fet entrar en crisi. Cada cop s'accepta més que la societat té necessitat de posseir certs aspectes d'irracionalitat o uns territoris oberts i adogmàtics.

Cap mica aliè a aquesta qüestió és un dels aspectes més singulars de l'actual cultura.

La cultura d'aquest final de segle pugna per a ser urbana. Aquesta dimensió d'urbana porta implícita la idea de ciutat. En aquests moments, i a nivell històric, la urbanització general del planeta és un dels fets més notoris. Es calcula que entrarem al segle XXI amb 3.000 milions de persones que viuran en ciutats. És evident que la qualitat de vida no serà la mateixa en les ciutats de països pobres, que són les més populoses i nombroses, o en les ciutats de zones desenvolupades. Però la idea de ciutat i d'urbanització va íntimament lligada a la de degradació mediombiental i a la de forts condicionants estructurals. De fet, aquest concepte quantitatiu «d'urbs», d'ocupació física del territori, de concentració i de massificació no és el que influeix més directament a la cultura. En aquesta qüestió la realment transcendent és la idea de «civitas»; la de convivència i pràctica de la diversitat. Amb esperit obert, allà al segle XIII, nasqueren les primeres ciutats. Tenir una cultura urbana crec que vol dir mantenir vius aquells valors que han essencialitzat la idea de ciutat com són: la impossibilitat de tancament i d'homogeneïtzació. El refús de tot comportament tribal, sectari i ètnic. La cultura urbana és incompatible amb l'existència d'un sol discurs, d'una sola manera de comportar-se, d'una sola manera de viure i veure. La cultura urbana és heterodoxa i canviant per essència.

Aquest esperit, crec, continuarà acompanyant la cultura als inicis del proper segle.

NOTÍCIES DE LA BIBLIOTECA

DADES D'INTERÈS

Préstecs mes d'abril 2.202
Visitants 3.451
Préstec interbibliotecari 40

ESPAI DE LA UNIÓ EUROPEA

El dia 22 de maig es va inaugurar a la Biblioteca l'Espai de la Unió Europea, l'acte va comptar amb la presència del conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Sr. Joan M. Pujals i Vallvé i del secretari general del Patronat Catala Pro Europa, Sr. Carles Gasòliba i Bohm. Aquest Espai neix arran d'un projecte de col·laboració entre el Patronat Català Pro Europa, la Central de Biblioteques de Lleida i la Biblioteca Central Comarcal de Tarrega. Posant en comú els recursos de què disposem les diferents parts implicades, intentarem donar resposta a totes les qüestions sobre la Unió Europea i polítiques comunitàries que es plantegin els usuaris. El Patronat Catala Pro Europa ens facilitarà les publicacions i informació sobre temes comunitaris, i oferirà puntualment activitats informatives. Hem destinat un espai informatiu per tal de difondre la documentació enviada, llibres, revistes, fullets. La Delegació a Lleida del Patronat Català Pro Europa ens ofereix també atenció telefònica per consultar qualsevol tema comunitari que necessitem ampliar. A Lleida som quinze biblioteques públiques les que ja participem en aquest projecte.

NOVETATS

VÍDEOS
El Paciente inglés
La Lista de Schindler
L.A. Confidential
El Nombre de la Rosa
Full Monty
Gandhi
Tierras de Penumbra
Mogambo
Un dia en Nueva York
Cats
My Fair lady

CD
Cada uno es como és/ Víctor Manuel
Sol/ Els Pets
Jugar a la locura/ Rosario
Cavall de Foc/ Maria del Mar Bonet
Believe/ Cher
Reggatta de blanc/ The Police
Shakespeare in love (Banda Sonora)
Elisabeth (Banda Sonora)
Tubular Be!ls III/ Mike Olfield
Sombras de la China/ Joan Manel Serrat
Depende/ Jarabe de Palo

TEATRE

Montserrat, Marta i Maria, de Josefina Altés i Campà

Miquel Millà Novell

La BAT ens té acostumats a l'estrena teatral d'una obra de teatre durant la Festa Major. Enguany li ha tocat el torn a una divertida comèdia que ens parla de les dèries de tres dones que conviuen en un pis. Cadascuna té la seva història: la Maria, abandonada per l'home perquè té el do d'encomanar la seva histèria als qui l'envolten; la Marta, que va sofrir un gran desengany amorós, i la Montserrat que es veu la més «normal», fins que a la fi es presenta amb la seva amiga. L'autora no hi ha estalviat unes escenes melodramàtiques, que confereixen un cert contrast amb les còmiques, que són molt abundants. És, doncs, una típica «obra de festa major» per distreure i fer riure els espectadors.

I així va ser: el públic s'ho va passar molt bé amb el conjunt d'actors que va interpretar l'obra; les tres protagonistes —M. Teresa Robert, M. Teresa Fitó i Paulina Fauste— van actuar amb aplom i seguretat. Volem destacar, però, que semblava una obra escrita per al lluïment de la Maria —M. Teresa Robert—, que va estar en tot moment a una gran altura per la seva especial simpatia i vis còmica.

Un altre aspecte positiu és el treball de conjunt; la gràcia de la Maria no va tapar el conjunt d'actors secundaris, que van fer unes interpretacions força dignes. Podríem destacar l'escena en què es representa la Marga —Rosa Perelló— i tot acaba amb una espectacular persecució.

Hi ha, però, una cosa que s'hauria de corregir per millorar la representació: l'inici. La ràdio que s'escolta per ambientar l'escena dura massa estona i el so és massa agut, gairebé agressiu. Es pot, efectivament, posar una sintonia de ràdio, però no ha de durar tant i ha de tenir una sonoritat que no molesti. Animem el grup a continuar aquesta obra, de la qual se'n pot treure més suc.

"La vida és bella" de Roberto Begnini

A favor:

"La vida és bella" de Roberto Begnini
No, definitivament no em considero un fan de Roberto Begnini. Des de sempre l'he considerat un actor histriònic i de comèdia de sèrie Z. Seus són els atemptats "El pequeño diablo", "Johnny Palillo" o "El monstruo", per no esmentar el seu paper de fill de l'inspector Clouseau a "El hijo de la Pantera Rosa", sota les ordres del devaluat Blake Edwards. Ara bé, he de confessar que "La vida es bella", tot i ser un film amb molts defectes, també té unes quantes virtuts i això m'ha empès a defensar-la en aquesta pàgina.

Begnini ha construït "La vida es bella" en dues parts ben diferenciades: la primera és un conte de fades basat en el típic "boy meets girl" (noi coneix noia), amb una ambientació en una Toscana romàntica, surrealista, somiadora. Tot un encert, ja que és el marc més adequat per a la història d'amor descrita. La segona part és l'altra cara de la moneda: el camp de concentració nazi és el marc on Begnini reflecteix la cara fosca de l'ésser humà i, paradoxalment, el personatge principal la maquilla de joc infantil als ulls del seu fill. Cert és que Begnini retrata l'Holocaust jueu fugint dels tòpics, però mai no cau en la irreverència o la trivialització, tal com alguns han dit injustament. Serveixi de referència l'escena en què Guido descobreix enmig de la boira un munt de cadàvers calcinats. A més, considero genials dues coses: el truc argumental del tanc (excel·lent desenllaç) i la recuperació inesperada per al cinema de l'actor Horst Buchholz, sex-symbol dels anys 60 amb bons papers a "Los siete magnìficos" de John Sturges i "Uno, dos, tres" de Billy Wilder (paraules majors).

I ja que he dit que la pel·lícula té alguns defectes, n'enumero uns quants: l'exageració en la interpretació de Begnini (no podia ser menys tractant-se d'ell), l'asèpsia en la interpretació que de Dora fa Nicoletta Braschi (la muller de Begnini a la vida real), i sobretot l'insípid retrat del camp de concentració (que més aviat sembla un campament d'estiu per a nens entremaliats).

Francesc Gasull

En contra:

Us explicaré un cas molt curiós. Les històries dels camps de concentració nazis estan molt lligades al món del cinema, des d'"El dictador" de Chaplin fins a "La lista de Schindler" d'Spielberg. Nombroses pel·lícules han donat la seva peculiar versió d'un episodi de la història recent tan tràgic i rèprobe, algunes amb encert i d'altres amb bones intencions. L'any 1972, Jerry Lewis, un actor còmic americà de sòlida reputació, va donar la seva pròpia versió, quan a Hollywood aquest tema encara estava poc tractat. A "The day the clown cried", Jerry era un pallasso alemany encarregat de distreure els nens que anaven camí de l'infern de la cambra de gas. Rebutjat pel seu productor, el film no va ser mai distribuït. Els pocs que el van veure diuen que potser val més així.

Ara, 1999, (o 1997, any de rodatge i producció), un còmic de no tant sòlida reputació, insisteix en el tema. Begnini construeix un film on tot reposa damunt les seves espatlles; on ell és l'eix central per on discorre el film de manera suau i tranquil·la. Aquí hi ha un encert: no cau mai en la forma sensible i pusil·lànime; atrapa els gags més riallers en els moments més necessaris i exhibeix una direcció adequada als temps que requereix el film (em refereixo al ritme, al "tempo"). Però el problema és Benigni. Tan entusiasmat està, tan feliç és amb el material que té entre les mans, tant, que no para de felicitar-se ell mateix. Sobreactua, fa el pallasso, no té sentit de la mesura, no entén que té un paper que és una joia, no vol entendre que "La vida es bella" podia haver estat una pel·lícula rodona, humana, sensible (que de fet ho és) sense haver martiritzat l'espectador amb el seu peculiar repertori de ganyotes.

Tot i això, és una pel·lícula de mèrit, més enllà de l'horror i més aprop de la humanitat i el sentiment. Però Begnini, la cabra boja, no!!! Qui no recorda el numeret que va muntar a Cannes, als peus de Martin Scorsese? I la pobra imatge de clown que va donar als Oscar, damunt la butaca? Jo li diria: "Bon giorno, principesso", dirigeix i no actuïs...

J. B. Solé

les tertúlies del centre cultural

DIA: **8- 4 - 99**
EL TEMA: **EL DRET, LA POESIA DE LA VIDA.**
Homenatge-Centenari del naixement de Ramon Maria Roca Sastre (1899-1999)
Convidats: M.Antònia Boncompte, Ramon Cleries, Josep Lluís Costa, Eduard Montiu, Lluís Padullés, Antoni Palou i la Sra. Neus Vidal fillola de Ramon M. Roca Sastre.
Moderador: Sr. Joan Bernà Xirgó
Assistència: 32 contertulians

LES DADES:

• Ramon M. Roca Sastre va néixer a Tàrrega el dia 1 de gener de 1899, al carrer del Carme, núm. 4, encara que la major part de la seva infància i joventut la va passar a Guissona.
• Es va llicenciar en dret l'any 1921.
• La primera plaça que va ocupava ser al registre de Belchite.
• Va ocupar, entre altres, les següents places: registrador de Sort, jutge de primera instància de Cervera i també de Montblanc, notari de Vilafranca del Penedès i de Barcelona i Magistrat del Tribunal de Cassació de Catalunya.
• Abans de la guerra civil era clarament republicà, després de la confrontació es va desenganyar de la política.
• Va rebre, entre altres reconeixements, la distinció de doctor honoris causa per la Universitat de Barcelona i el nomenament de fill predilecte de Tàrrega.
• Abans de la guerra civil, ja defensava que Catalunya tingués el seu propi dret hipotecari i va ser el principal impulsor de la llei de conreus.
• Els seus estudis i investigacions es van dirigir, molt especialment, al dret succesori i al dret hipotecari.
• Es va casar amb la Sra Montserrat Moncunill de Granyena.
• Moria a Barcelona l'any 1979 a l'edat de 80 anys.

LES CURIOSITATS:

• A la tertúlia hi assistí una néta i fillola del Sr. Ramon M. Roca Sastre.
• Els que el van conèixer el defineixen com una persona planera, gens vanitosa i molt familiar. Obiols Taverner deia d'ell: "Era una persona al que tots anavem a saquejar i ell es deixava saquejar"
• Reunia, a part de la seva profunda estimació pel dret, altres qualitats com la de bon músic i la de ser un "manetes" —dissenyà molts decorats per obres de teatre i, fins i tot, va fer els capgrossos de Guissona—.
• Tot i la seva importancia, no apareix al llibre "Historia grafica de Tarrega".
• Josep Pla situava, en la seva obra "Homenots", el naixement de Roca Sastre en la vila d'Agramunt.
• L'any 1967 s'oposà fermament, en una conferència al Centre Comarcal Lleidatà, a que Lleida passés a formar part de l'Aragó.
• Condicionants polítics no van perrnetre que el Institut Nacional de Batxillerat de Tàrrega dugués el seu nom.
• La seva reconeguda importància en el món del dret és equiparable a la de Joan Miró, Pompeu Fabra o Gaudí en els seus respectius camps.
• Els membres del tribunal que l'examinaven en les oposicions per aconseguir la notaria de Barcelona havien estudiat en llibres que ell mateix havia escrit.
• Va ser l'únic magistrat que va accedir al Tribunal de Cassació de Catalunya per oposició.

LES FRASES:

• Va ser un ponentí de dalt a baix.
• Està més ben considerat a Madrid que a Barcelona.
• Tàrrega és una ciutat oberta, per això organitza l'homenatge a Roca Sastre. El dret és la poesia de la vida.
• L'homenatge de Tàrrega intenta, primordialment, aprofundir en l'aspecte humà de Roca Sastre.
• El dret no es crea si no que es descobreix.
• Aquestes personalitats tan profundes no arriben als joves.

EL COMENTARI:

Intentar glossar en poc espai el que va donar de si la tertúlia en qüestió és una tasca difícil, plasmar la personalitat de Roca Sastre és impossible. En aquesta tessitura només destacaré l'encomanadís entusiasme que traspuaven tots i cadascú dels membres de la comissió organitzadora del homenatge que ha tingut lloc el propassat dia 8, que deixava entreveure la gran tasca que han desenvoiupat en l'organització dels actes i que, de bon antuvi, ja va rebre el premi de l'assistència d'importants personalitats tan del món polític com, sobre tot, del món jurídic.
Per últim, i amb un to més festiu afegir que serà difícil tornar a veure tants advocats junts en una mateixa taula, parlant d'un mateix tema i estar tots d'acord. Tal vegada es pugui considerar una aportació més de Ramon M. Roca Sastre al món del dret.

UN ANY DE CULTURÀLIA

J. M. Ricart

Aquest mes de maig ja fa un any que el primer número de *Culturàlia* veia la llum. Va néixer com aquell que no vol la cosa. De puntetes, gairebé d'enmig d'una discussió només trencada per la seva presentació en societat amb aquell primer bram que tot recent nascut dedica als qui l'envolten, fort i contundent, com si volgués dir-nos «ja sóc aquí». D'ara endavant res serà igual, un nou membre ha vingut a engrandir la família, en aquest cas de *Culturàlia*, i cal tenir-lo en compte. Val a dir que aquella primera patacada al cul per arrencar un sonor plor li va donar l'empenta i la il·lusió de l'actual president, un encoratjador pas que si mai s'ha volgut autoanomenar pare de la criatura, jo sí que m'atreveixo a donar-li el venerable i insigne títol d'avi de *Culturàlia*, un progenitor que d'alguna manera ha sabut sembrar la llavor concreta en el terreny adequat i això està comdemnat irreversiblement a donar els seus fruits. Ara, un any després, no em resta res més que desitjar a *Culturàlia* i a tots els qui fan possible que mensualment reneixi aquesta aposta cultural, un feliç aniversari i animar-los que puguin veure i viure, any rere any com creix la criatura en tots els sentits.

JOCS TRADICIONALS

Francesca Bardají

EL TROMPITXO

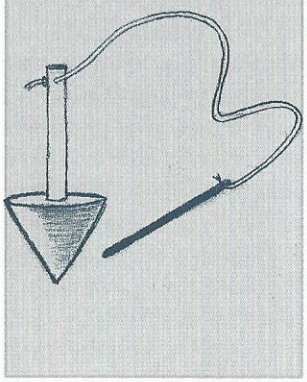

El trompitxo, altrament anomenat ballaruga, era un estri de joc de forma semblant a la baldufa que, com aquesta, també era fet de fusta i es feia ballar.
El cap o part superior, de forma cilíndrica, era més llarg que el de la baldufa, i la part inferior era cònica.

És un joc molt antic. Tenim constància que els grecs ja hi jugaven, tal com podem veure en les representacions pintades sobre ceràmica d'època hel·lenística. Era un joc típic de nenes i noies.

El procediment per fer-lo ballar era més senzill que el de la baldufa, ja que tenia el cordill enganxat a la part superior o cap i s'impulsava amb els cops del bastonet lligat a l'extrem del cordill. Per aquest mateix motiu, però, el joc era més simple i tenia poques modalitats. Els trompitxos que no portaven el cordill incorporat també es podien fer rodar amb els dits.

La mainada de principis del segle xx hi jugava adjuntant al cap papers de colors retallats. Hi havia qui aprofitava els rodets de fil usats per fer-se el seu trompitxo. Era típic pintar-lo de color vermell.

el centre cultural: excursions

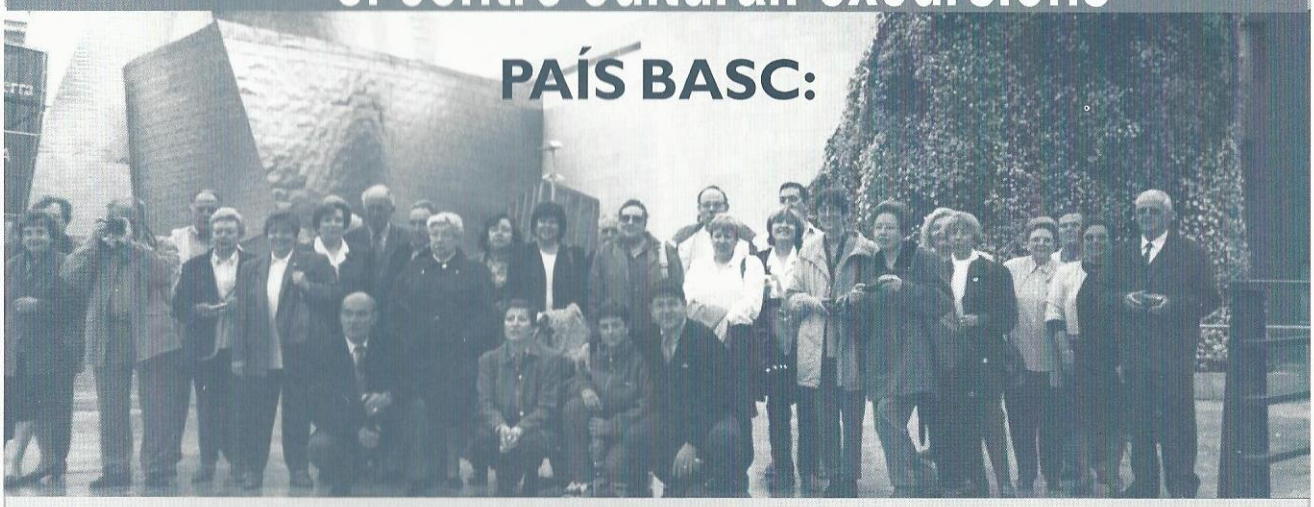

PAÍS BASC:

Eren tres quarts de set del matí del 1r. de maig, quan les 56 persones que omplíem de gom a gom l'autocar sortíem cap a l'aventura.
Una mica endormiscats, sobretot algun que havia anat a la Nit Literària, enfilarem vers el nord peninsular.
José Mari, el xòfer, resultà que a més de ser bon conductor, s'adaptà molt bé als desitjos del paisatge, era un expert en agricultura, i ens va donar una lliçó magistral sobre sistemes de reg, tot passant per les noves zones regables de l'Aragó, en especial les dels Monegros, abans desèrtiques. Resulta que en aquella comunitat els últims 25 anys, s'han fet de regadiu més de 200.000 hectàrees. Això ens fa pensar en el Segarra-Garrigues, i que a Catalunya, en aquest mateix període de temps, poca cosa s'ha fet.
Després d'esmorzar a Alfajarín, continuàrem fins a Pamplona, on férem una parada d'una hora, que ens permeté visitar el centre, la catedral en la qual es feia justament un casament de "alto copete", i veure dues manifestacions de grups diferents, ja que era el 1r. de maig.

Una hora més de viatge i ja érem a San Sebastián, i a les dues en punt ens entaulàvem. A la tarda visitàrem la ciutat gaudint especialment del Monte Igueldo, la platja de La Concha, el barri de pescadors, la Catedral, etc.
Al voltant de les set, enfilàrem l'autopista cap a Bilbao, i aquell recorregut, d'uns 80 km, fou realment preciós; la verdó del paisatge, els "caseríos" situats ens els turons i serralades, i els petits ramats d'animals pasturant tranquil·lament, ens alegraren la vista i relaxaren l'esperit.

La primera visió de BILBAO ja ens indica que era molt diferent de la ciutat que havíem deixat: més blocs de pisos; més dura i aspra, abans no hi anava turisme i per això varen fer el Gugenhein. L'hotel era bonic i acollidor, i el menjar estava força bé. Després d'un breu passeig nocturn, al qual alguns renunciàrem per la xim-xim que feia, i una visita al conegut metro, amb una petita aventura inclosa, ens retiràrem per a un merescut descans.

El diumenge dia 2 tingué lloc la visita al súper famós museu, on ens esperaven tres guies, ja que cada una no pot portar més de vint persones. Això permeté que rebéssim una exhaustiva informació de per què i com s'havia fet, i mil detalls que ens van fer entendre l'insòlit fet d'aquell edifici. Ens impressionà realment, sobretot per les seves dimensions, i perquè trenca amb tots els precedents. No és d'estranyar que hagi triplicat el nombre de visitants previst, i que els productors del James Bond hi hagin situat l'acció del personatge.

Després d'una breu visita panoràmica a la ciutat, vam dinar i de nou la carretera, si bé el passatge en democràtica votació decidí canviar el lloc de primera parada de Logroño a Vitoria, ciutat harmònica i encantadora; paràrem una hora i així poguérem conèixer el millor de la ciutat. I vet aquí que amb ella coneguérem les tres capitals del País Basc i la de Navarra.

I a les sis de la tarda partíem definitivament, i com que el dia era prou llarg encara poguérem gaudir del paisatge, inclosa una tempesta, primer llunyana i després damunt nostre. Mentrestant el Barça guanyava i nosaltres, un cop fet el soparberenar a l'indret de Saragossa, gaudírem d'un bon film de recent estrena mentre enfosquia, i així arribàrem ben cofois a la nostra Tàrrega just a les dotze, hora oficial, les deu hora solar.

el centre cultural: excursions

RECORREGUT PER LES MASIES DE TÀRREGA

El 18 d'abril passat, aprofitant l'avinentesa que es presentava el llibre de la col·lecció Natan que edita l'Ajuntament de Tàrrega, "*Estampes del nostre temps*", de Ramon Robinat Cases el qual comenta els dibuixos de Josep Cucurull de masies i altres construccions de l'entorn de Tàrrega, el Centre Cultural organitzà la sortida mensual en un itinerari de quatre masies.

Començàrem per la Torre Morlans, que es troba al peu de la solana de la serra de Sant Eloi, dominant el paisatge del sector ponentí del nostre terme, com explicava en Robinat. Ha estat habitada fins fa poc; ara deu servir per magatzem d'eines de treball al camp, vigilada per algun gos. Efectivament, poguérem contemplar el paisatge verd de la primavera amb el marc dels pobles de Vilagrassa, Anglesola i el castell del Mor.

Seguint el camí després de travessar la carretera, vam arribar a la Torre Putxet l'única actualment habitada del nostre terme. La família Solé ens acollí amb gran atenció (entre ells s'hi trobava en Joan Solé, col·laborador habitual d'aquesta revista en la secció de cinema). Allí esmorçàrem ben asseguts i entaulats, i gaudint del bon vi de la masia, mentre ens explicaven anècdotes de la historia de la casa: ens hi trobàvem tan bé que no ens n'hauríem mogut.

Però calia seguir l'itinerari traçat, i agafant el camí de Vilagrassa a Verdú passàrem la part oest de Tàrrega, comprovant que des d'allí es pot veure un paisatge molt bonic, amb els Pirineus al fons; passant pel costat de la granja Coma travessàrem la carretera de Sant Martí i un xic més enllà desviàrem a la dreta, pujant cap la petita serra on es troba la Torre del Magí. Allí sí que la vista de Tàrrega és sensacional; us la recomanem. Tot i que habitualment no hi viuen, està ben cuidada; seria un bon lloc per a un restaurant.

S'atansava la una, hora anunciada per a la presentació del llibre al Centre de Cultura, i calia afanyar-se per arribar-hi a temps. Posàrem la directa i baixant pel camí que va a parar a la rotonda de la carretera de Sant Martí, Arts i oficis, vam passar per davant la Torre Jover, que també s'ha deixat d'habitar no fa gaire temps; ben a la vora hi passa el rierol, que és la major part de l'any el Cercavins i que permet l'existència d'arbres de ribera que abans senyalaven de lluny el seu pas, però que lamentablement com passa en molts llocs s'estan perdent.

A la una en punt érem al Centre de Cultura, on es feu la presentació del llibre esmentat al principi. Hi hagué una notable assistència amb parlaments del Sr. Josep Serra Teixidó, Francesc Robinat, el regidor de cultura, Joan Tous, i l'alcalde, Frederic Gené, que animà els assistents i tothom a reprendre la tasca d'en Ramon Robinat de donar a conèixer les particularitats del nostre entorn.

agenda

MERCAT D'ANTIGUITATS I DE LES ARTS.
Cada 3r dissabte de mes
al carrer del Carme.

MERCAT DE SEGELLS, MONEDES I COL·LECCIONISME
Cada 1r diumenge de mes
al vestíbul del Teatre Ateneu.

EXCURSIONISME:
dates per concretar
A l'entorn: **Montfalcó Emmurallat.**
A Barcelona: **Museu d'Art de Catalunya i Palau de la Música.**
Al país: **La Vall de Boí.**

TERTÚLIES
3 de juny de 1999.
PROGRAMES CULTURALS DE LES CANDIDATURES MUNICIPALS.
10 de juny.
PROGRAMES D'URBANISME I SEGURETAT VIÀRIA I CIUTADANA.
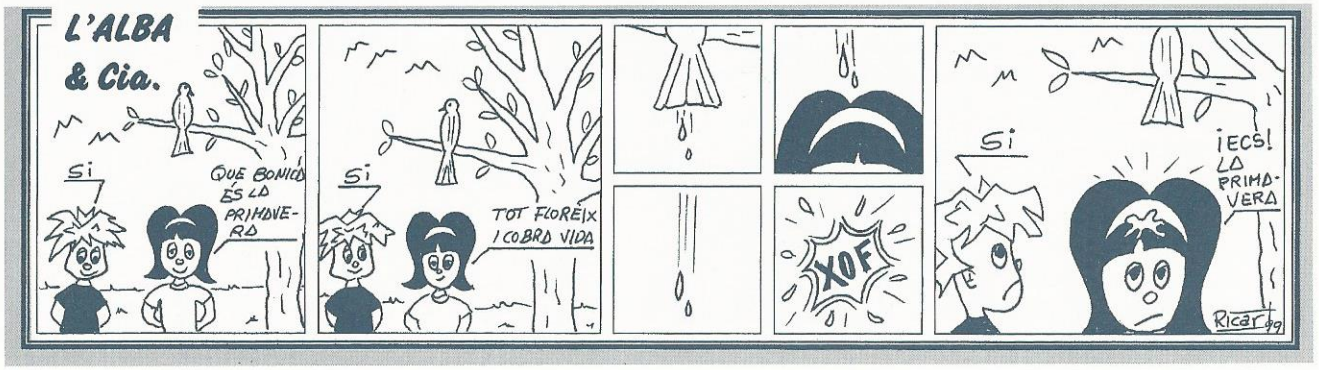
FESTA DEL SOCI:
19 de juny de 1999
Cloenda temporada. Al mercat municipal a les 10 de la nit. Sopar popular, actuacions i ball.
Preu: 1.500 ptes.
Informació: Tel. 973 310 731 · 973 310 150